

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De accidia

[urn:nbn:de:bsz:31-106862](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-106862)

gallina; Gallina ē caro. oua sunt operationes. Quā ergo i vno actu vult elicē omnē opationez v̄tutis sepelitur z corūp̄itur. **¶** Itē ad idē. Quidam sanct⁹ hēmita rogabat deū vt sibi regulaz oñderz abstinentiam faciendī. Cui apparens angelus dixit. Miles cū pōderos armis non potest bñ vt recte pugnare. Equus sine freno pūctus calcarit⁹ ad p̄cipitiuz vadit infirmitas de calida materia p̄culosior ē q̄ de frigida. nauis onerata piculolius regitur in medio maris q̄ nō onerata. Equus fatigatus i mane nō complet dietaz. Tene ḡ mediū in abstinentia. quia est regula dei talis

De Accidia.

Accidia multa mala facit. Primo est opis dei neglectiua. Dicit⁹ q̄ quidā hūit vineam plenā diuers⁹ herbis coruptis. bonam tñ ad p̄ductōez v̄m. Et idō misit filiū suū ad vineā p̄dictā vt eradicaret malas herbas. Qui cōsiderās magnitudinez z mltitudinē herbarz fuit visum sibi ip̄ossibile q̄ possz eam purgare. quare sub ymbria ad dormiēdū se picit. Si vero eius venēs iter rogauit que dimiserat opari. Cui ille. Vidi tantā mltitudinez q̄ v̄ginti homies nō suffecissent. Cui p̄. Si mō amouisses vnā herbaz. cras aliā. z itēz post cras aliā. fia-

liter purgasses vineā. sed q̄ nūq̄ incepisti nunq̄ fines. **¶** Iste p̄ est de⁹ filius hō. vinea est aia. male herbe sunt pctā mortalia. q̄ vero homo nunq̄ incipit p̄fecte euellē has herbas corruptas. ideo nūq̄ finietur purgatio pctōz s̄z magis crescunt. **¶** Secūdo accidia est rōnis absorptiua. p̄n in vitasp̄truz dicit⁹ q̄ quidaz iuueis semel iter⁹ rogauit in morte q̄ndam sapiētez vt dicēt verbum edificatōis. cui ille. Fili respice ad soles. terrā. fornicā z gallū. Nam sol quēcunqz actū m̄gitudinis videat nō tam abscondit bñficiū sue claritatis nec retrahitur ab ordine suo vel cursu. Sic nec tu opa pietatis amittas p̄pter cuiuscunqz magnitudinē nec regulā nec ordinēz caritatis. **¶** Secūdo respicias fornicāz q̄ i estate ogregat meliora. S̄na d̄ q̄ b̄ i hyeme viuir. sic tu i vita opari ne necessitatē i morte patiaris. **¶** Tercō attēde ad terrāz q̄ cū maḡ intēpie z aduersitate oim creaturaz p̄ducit arboēs z fruct⁹ earuz q̄b̄ ablati s̄n oī retributōne meliora z sitia p̄ducit ad vsuz. **¶** Tu ḡ filii sitia faciēs thesaurz sapie possi debis. **¶** Quarto respice ad gallū q̄ verberādo se cum alis suis horis noctis n̄ obliuiscit. **¶** Tu ḡ filii zē. **¶** Tercio est maloz culpe donatiua. Dicitur q̄ semel fuit vn⁹ q̄ habebat comitatū pulcherrimum. ne ergo hēdes sui diuerterēt ad alias regiōes p̄m̄giorib⁹. de suo ge-

nere voluit comitatu legare. **F**ab
runt aut quinq; multuz pigri. **P**ri^o
em p pigritia claudedi os in quo
panez hēbat sinebat vt aues au^s
ferrent sibi. **S**cds hēbat pedem
iuxta ignē z p pigritia retrahen
di sinebat tibiam oburi. **T**ercius
sedebat z veniebāt mures z rode
bant sibi aures vsq; ad cerebriuz
z solū p pigritia recedēdi dstrue
batur. **Q**uart^o hēbat funem i col
lo z gladiū in maū z stabat supra
cellam que orinue sibi subtrahē
batur z p pigritia eleuādi manū
et scindēdi cordam pmittebat se
suspendi. **Q**uint^o iacebat in lecto z
duo stillicidia cadebāt sup faciez
z oculos suos z ex pigritia vertē
di caput ppetuo excecabat. **S**pi
ritualiter loqndo. **C**omes iste est
diabol^o z pentes suut quinq; ge
nera pctōz. **P**rimus est pctōi cui
de^o dedit vbu; grē z correctōnis
z nihilomin^o sustinet q aues id ē
adulatores vel homies diabolici
auferūt z arripiūt sibi. **S**cds est
pctōi sequēs malaz societatez qui
cōburitur pdendo bonaz famam
z bona tempalia solū p pigritiam
trahēdi se ab illis. **T**erci^o est qui
se occupat ofabulationib^o de sub
tractōnib^o imundis locutōnibus
ac fallacijs corruptis. nec deficit
sibi nisi vtus recedēdi. **Q**uartus
est vinēs in trāsgressione pctōuz
stans supra cellaz subtrahit vice
hūs gladiū posse ofitēdi i ma
nu z pmittit se suspendi p cordaz

pcti ppter pigritiam confitendi.
Quintus est despans de mia dei
Ista; stillicidia diuini timoris ia
dicij z terrois z mltitudinis pec
catoz pcutiunt oculos mētis sue
z solū ppter pigritiam ouertendi
se ad miam dei execat^o dānatio
ne eterna. **Q**uarto ē doloris cor
poris augmtatiua. **D**icit^o. **Q**uidaz
qdrigari^o de qdriga cadens in lu
tum pfūdissimū petebat adiuto
riū a trāseūtib^o. **C**um igit^o quidaz
manum sibi porrigēt in auxilium
iste man^o tenēs infra lutum nec
extrahē nec alteri porrigē vole
bat. **Q**d ille attēdēs dixit illi. **T**u
nō iuuas te nec ego te iuuabo. et
sic remane in loco piger. **I**sta q^a
driga ē pnia z habz duas rotas.
pna est amor homi^o alia odiū mali
Equus aut huius qdrige est mia
di^o ex ista cadit pctōi in lutū pcti
nihilomin^o os clamat interdū ad
pginem vt adiutoriū pset sed qz
ipe se nō iuuat manifestādo pctm
in pctō moritur z dimittit tanq^o
piger. **Q**uinto ē bonoz omnium
priuatiua. **D**icit^o q quidā sanctul
pi rogauit deuz q essz vita p quaz
atingēt ad gliaz brōz. vidit aut
angelū dei stantē in angulo celle
qui ex diuersis filis cōposuit fu
nem. quo completo itez recipie
bat. tūc ait angel^o ad eū. fuge vi
culū pigritie q inducit paupertatez
pilitatem z afflictionem. z opare
instanter viues vita eterna.

Sexto est fatuitatis z stulticie

obſuatiua. **P**ri^o dicitur q^o quidam
ſanctus p^o nolens corrigi p^o ange
lum eo q^o diligebat ocioſitatem
duxit eum ſem^o p^o vn^o mo^oſteriu^o
ſodiardoz in quo erāt multe ca
mere. **I**n prima erāt quidam mi
lites qui ſolo timore deiiciebātur
de equo q^o audiebāt nomē vn^oſ
militis qui nondū erat. q^o cū ille
querēt qui eſſent illi. **R**eſponſus
eſt ei. **I**ſti ſunt qui p^oter timorem
mūdanum z temp^o futurū deiici
unt pigricia z timore. **I**n ſecūda
erāt quidā detenti qui nullo alio
ymculo ſed ſola pigricia erant li
gati. z iſto querēt qui eſſent iſti.
reſponſum eſt q^o qui ex tedio h^o
faciendi otemnebat p^ocepta. **I**n
tercia erāt quidā qui tenētes pa
nes i^o maib^o rodebāt lapides pa
ne dimiſſo. z iſti ſunt q^o maib^o p^o
bis adherētes ſmoneſ dimittūt
In q^ota erāt infirmus medicina^o
ſalutiferā iuxta ſe h^oſ. nec atten
debat ad gūſtatem infirmitatis.
nec ad medicinam ſanātem. z iſti
ſunt ignozantes. **I**n quinta erat
vn^o loq^oſ cū alio ſine quo bonuz
neceſſariuz ſibi nō obtinebat niſi
ipm^o reſpicēt. nec tñ reſpicē cura
bat. z iſti ſunt ideuoti qui negli
gēter horas dicūt. **I**n ſexta erat
vn^o mg^o docens ſcolares. q^o q^onto
pta oſtendebat. tanto p^ota obliui
ſcebātur. z iſti ſunt diſſoluti reli
gioſi. **I**n ſeptima erāt quidā. qui
q^onto plus calefaciebāt. tanto p^o
frigidi erāt. z iſti ſūt tribulati. **I**n

oſtana erāt q^oda^o q^o q^onto p^ol^o ipm^o
guebāt. tāto macilētioreſ fiebāt.
iſti ſūt auari. **I**n nona erāt q^odam
q^o q^onto i^o maiori piclo belli latro
nū ignis z aq^o erāt tanto ſuauius
dormiebāt. z iſti ſūt q^o oſidētes in
lōgitudine vite firmāt ſe i^o delicijs
mūdi. **S**eptimo accidia ē diuie
laudis ipeditiua. **Q**uidā moāch^o
tēptabat pigricia q^o tiēs erat ad
matutinas ſurgēduz. vn^o ex timoē
vigilia^o p^oſūdebat. ſudore. putāſ
aut h^o eſſe ex ifirmitate veſtibus
coopiebat. **C**ū āt q^oda^o nocte cetis
dormiētib^o ip^o vell^o ſurgē. diabo
l^o ſub lecto ei^o clamauit. noli ſur
gē noli corūpe ſudore tuuz. q^o ti^o
bi nō expedir. **Q**ū ille illuſionem
diaboli attēdens de celo ad diui
nas laudes ſtudioſiuz anhelauit.
Septimo ē ignis demois accer
ſiua. **P**ri^o in vitaspa. legit^o q^o cuz q^o
dam nō poſſi^o ſtare in cella p^oter
calore z ocio. dixit q^oda^o p^o. **S**ili ig
nis ſmois ē duplex pu^o z magn^o
Paru^o ignis ē accidia z ocio. z ex
iſto iducitur maior q^o eſt ignis dā
natoz. **S**i g^o vis extingue z a te
expelle maiorē ignē. expelle ocio
ſitate z pigritiā a mēte tua. **I**tē
ad idem. **A**d iudicē q^odam vene
rūt paup^o z diues qui ſemiauerūt
fabas diūctim. **P**aup^o p^o paup^orate
comedebat folia fabaruz z pueri
ſui. z iō q^o non poterant ita bene
fructificare. diues petebat totuz
granum. **T**unc iudex. folia ſūt ad
mittendū ſz granū ad diuidēduz

Item ad idem. Quidam hūit pigrum seruitorem quem vocās ait. Est ne dies? respōdit non. Cui dñs pluit ne tunc ille vocauit canem quem madidum sentiens respōdit sic. Cui dñs est ne ignis i domo? tunc ille cattum vocans z calidum repiens ait sic. Cui dñs Surge z sterne equus? si dies est date nobis comedere. si nox sim? te nos quiescere.

De Adulatione

Adulatio mēta mala facit in nobis. Primo est dceptiua. Unde dicitur i fabula q̄ coruus semē stabat i arbore z tenebat in rostro peciaz carnis vel caseum. ad quē vulpis properans adulādo dixit. Dñe ego amicitiam z familiaritatē magnā habeo. z audiui q̄ iter ceteras aues vos optime cantatis. z ideo placeat vobis q̄ audiam vocem vram. vt possim vrx testimoniu dicere. Ad q̄ ille attēdens incepit clamare. pecia carnis dimissa. quam ille arripens comedat z dixit. Domine in veritate diu est q̄ nō audiui vocem magis gratam mihi. Coruus est nobilis. vulpis est hystris z adulator. pecia carnis sunt bona temporalia ad que habenda fingunt dolos z mendacia. **S**e cundo est diaboli attractiua. Legitur in historia Romanorū q̄ semel fuit disputata q̄stio. quis fue

rit peior hoīcida. an adulator. vel interfecto hoīm z fuit determinatum q̄ adulator. quia adulatio ē nutritrix filiorum demonis. z venenum anime pditorium. q̄ respēnsat placida. licet nocina dissentiat. **T**ercio est dei oditiua. Legitur in historia triptita q̄ cum quidā princeps ad spectaculum vnū cū veste aurea z ornāmētis insignibus pcessisset. videntes eum sui q̄ in excessu eum amabant ei dixerūt. Non est congruum de cetero vt te honorem? vt hominē. sed tanq̄ deo reuerētiā exhibeamus. Ad ille non abhorrens subito supra arborem iuxta quā sedebat vidit bufonem summe horribilis magnitudinis. Quo viso dixit. ira dei super me est z deceperūt me vba adulatoria vestra. non suz de? s; lutū. Quod venenum illi? bufonis iaz penetravit vltima mea. quo deo expiravit. **Q**uarto ē malorū oīm augmentatiua. Duo homines z alter mendax accesserunt ad regiones symeaz. Quos vidēs symea superior inter ceteras stans supra celam dixit. Hi hoīes sunt insidiatores. z ideo volo pbare eos q̄ sint z vocato mēdacōso dixit ei. Quis sum ego? Cui ille dixit. Vos estis impator. z isti sunt comites vestri. Quo dicto iussus est pmiari. Verax autē meta se dixit. Iste mēdax q̄ sic remuneratus est. q̄ dixit falsitatem. maiora munera mihi dābūtur si dixerō veritatē. Cū autē